

BULETIN INFORMATIV

Cuprins

Efectele hotărârii Curții Constituționale asupra procesului de vetting

Auditul fondurilor publice ale sistemului judecătoresc în perioada 2022 – 2023. Ce a descoperit Curtea de Conturi?

Coruperea alegătorilor, sub lupa constituționalității: sancțiunile rămân în vigoare

Ce prevăd foile de parcurs pentru integrare europeană în domeniul justiției și combaterii corupției?

Consolidarea instituțiilor anticorupție: măsuri eficiente sau abordări exagerate?

Optimizarea structurii Procuraturii: mai puține procuraturi, mai multă eficiență?

Primul plan Strategic al CSM și obiectivele setate pentru 2025-2029

Pe scurt

EFECTELE HOTĂRÂRII CURȚII
CONSTITUȚIONALE ASUPRA PROCESULUI DE
VETTING

La 16 ianuarie 2025, Curtea Constituțională (CC) s-a expus asupra constituționalității mai multor prevederi din [Legea 65/2023](#) și [Legea 252/2023](#) (legile vetting). Sesizările au fost depuse de câțiva deputați în Parlament, dar și pe baza invocării excepției de neconstituționalitate în dosarul ex-judecătorului Curții de Apel Bălți, [Adrian Ciobanu](#). Având în vedere că sesizările privesc același obiect, Curtea a dispus examinarea lor în mod consolidat.

În hotărârea sa, Curtea a confirmat constituționalitatea legilor vetting, dar a subliniat și anumite condiționalități asupra unor prevederi. Curtea a decis că este constituțională și nu încalcă independența judecătorului reglementarea care instituie regula privind nepromovarea evaluării de către subiecții care și-au dat demisia după expirarea termenului de 20 de zile de la notificarea privind inițierea evaluării. Cu privire la contestarea rolului de autoritate publică a Comisiei de evaluare (Comisia), Curtea a clarificat faptul că aceasta acționează cu titlu consultativ, nu în calitate de autoritate publică, iar deciziile finale aparțin Consiliului Superior al Magistraturii (CSM) sau Consiliului Superior al Procurorilor (CSP), care fac obiectul controlului jurisdicțional.

Curtea s-a pronunțat și asupra competenței Comisiei de a aprecia caracterul arbitrar al actelor emise de subiectul evaluat, subliniind că evaluările trebuie să se bazeze pe norme legale clare și probe solide. Atunci când constată caracterul arbitrar al unui act sau comportament al judecătorului sau procurorului, acestea trebuie să stabilească cumulativ două condiții: a) comportamentul sau actul emis este contrar normelor imperative ale legii și b) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Referitor la standardul de probă aplicat de CSM, CC a observat că, deși Comisia aplică standardul „dubii serioase”, legislatorul nu a prevăzut un standard distinct pentru CSM, permițând astfel evaluarea judecătorilor CSJ pe aceeași bază. [Comisia de la Veneția](#) a exprimat îngrijorări privind acest aspect, iar Curtea Constituțională a subliniat că CSM trebuie să se bazeze pe probe clare ale încălcărilor etice și financiare.

SUSȚINE CRJM

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva

Curtea Constituțională a confirmat constituționalitatea legilor vetting, considerând sancțiunile proporționale cu obiectivul integrității judiciare. CSM și CSP trebuie să aplice un standard de probă mai ridicat în evaluarea integrității judecătorilor și procurorilor.

În acest sens, CSM ar trebui să aplice un standard mai ridicat – „dovezi care confirmă”, decât cel utilizat de Comisie, pentru a respecta Constituția.

Curtea s-a mai expus și asupra competenței Comisiei de a lua în considerare averea, cheltuielile și veniturile persoanelor apropiate subiectului evaluării. Curtea a considerat că analiza integrității financiare a persoanelor apropiate este rezonabilă. Aceste informații sunt relevante pentru a evalua complet integritatea unui judecător sau procuror, în concordanță cu principiile legale privind transparența și protecția vieții private. Curtea a ajuns la concluzia că este constituțională prevederea care se referă la caracterul public al ședinței de audiere a subiectului de către Comisie, în măsura în care în cazul unui dezacord cu decizia Comisiei cu privire la audierea subiectului în ședință publică, subiectul evaluat o va putea contesta în fața CSM sau CSP, după caz.

Totodată, Curtea constată că publicarea hotărârilor motivate ale CSM și CSP pe paginile lor web oficiale este constituțională în măsura în care publicarea are loc după expirarea termenului de atac al hotărârii respective sau după rămânerea irevocabilă a hotărârii CSJ ca rezultat al contestării. Curtea s-a pronunțat și asupra consecințelor care survin în cazul în care judecătorii sau procurorii nu promovează evaluarea. Curtea consideră că măsura eliberării din funcție a judecătorilor și a procurorilor este proporțională, deoarece procedura de evaluare externă urmărește să elimine din sistemul public judecătorii și procurorii lipsiți de integritate, să sporească încrederea cetățenilor în autoritatea judecătorească și în procuratură. Curtea a precizat că lipsirea subiecților care nu au promovat evaluarea de dreptul la pensie specială nu conduce la pierderea mijloacelor de existență, deoarece prevederile contestate le permit să beneficieze de pensia pentru limită de vârstă în condițiile generale stabilite de legislație.

AUDITUL FONDURILOR PUBLICE ALE SISTEMULUI JUDECĂTORESC ÎN PERIOADA 2022 – 2023. CE A DESCOPERIT CURTEA DE CONTURI?

La 24 decembrie 2024, Curtea de Conturi a examinat și aprobat [Raportul de audit](#) privind conformitatea utilizării mijloacelor financiare publice și gestionării patrimoniului de către Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) și instanțele judecătorești în anii 2022-2023. Auditul s-a bazat pe probe colectate de la CSM, instanțele de judecată, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești și Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești (AAIJ). Proiectul raportului [a fost prezentat](#) în cadrul unei ședințe la care au participat reprezentanții instituțiilor vizate.

În perioada auditată, sistemul judecătoresc din Republica Moldova includea 15 judecătorii, 4 curți de apel (Chișinău, Bălți, Cahul și Comrat) și Curtea Supremă de Justiție (CSJ). Funcționarea acestuia a fost finanțată integral din bugetul de stat, iar în 2022-2023 cheltuielile totale au însumat circa 1,09 miliarde MDL. Pondere principală a fondurilor (85,4%) a fost destinată retribuirii muncii, în

Auditul a evidențiat multiple deficiențe în gestionarea fondurilor publice, cu cheltuieli de 1,09 miliarde MDL în perioada 2022-2023, dintre care 85,4% au fost alocate salariilor. Au fost identificate nereguli în acordarea salariilor și sporurilor, un management defectuos al bunurilor publice, întârzieri în renovarea sediilor instanțelor și erori semnificative în colectarea taxelor judiciare și raportările financiare.

timp ce doar 4,1% au fost alocate pentru investiții, precum renovări și achiziții de echipamente. În 2022, bugetul a atins suma de 515,6 milioane MDL, cu o execuție de 98,1%, și a crescut la 602 milioane MDL în 2023, cu un grad de utilizare de 97,4%.

Raportul de audit a evidențiat multiple neconformități și deficiențe în gestionarea patrimoniului public, utilizarea fondurilor bugetare și administrarea taxelor și plăților stabilite prin hotărâri judecătorești.

În ceea ce privește cheltuielile pentru retribuirea muncii, acestea au fost sub nivelul planificat, însă 15 instanțe au înregistrat cheltuieli suplimentare de 4,4 milioane MDL, acoperite intern din economiile altor șase instanțe (7,2 milioane lei). La unele instanțe, auditul a identificat nereguli semnificative, inclusiv riscuri de fraudă. La Judecătoria Chișinău au fost identificate cazuri în care trei persoane au beneficiat de premii unice în valoare totală de 496,6 mii MDL, reprezentând 47% din suma acordată angajaților acelei instanțe. Totodată, unei persoane i-a fost calculată o indemnizație de concediu nejustificată pentru 136 de zile, generând plăți ilegale de 49 500 MDL. În prezent, se desfășoară o anchetă de serviciu pentru a verifica legalitatea salariilor și sporurilor acordate între 2018 și 2024.

Au fost descoperite și angajări fictive în funcții de personal tehnic auxiliar, cu un prejudiciu de 219 000 MDL, iar documentele au fost transmise autorităților pentru investigații. De asemenea, auditul a identificat raportări incorecte ale datelor privind retribuirea muncii, cu sume achitate în avans raportate incorect, și nereguli în calcularea concediului anual al judecătorilor. În perioada auditată, CSJ și Curtea de Apel Chișinău au recalculat drepturi salariale în valoare de 6,3 milioane MDL, fără ca aceste cheltuieli să fie planificate, fiind astfel acoperite din economiile Fondului de retribuire a muncii.

În ceea ce privește sporurile pentru performanță, auditul a constatat că acestea au fost acordate la CSM și CSJ într-un quantum fix de 10%, indiferent de calificativul obținut de angajați. Curtea de Apel Chișinău a acordat sporuri mai mari, de 15% pentru calificativul „bine” și peste 50% pentru „foarte bine”. În 2022, CSJ a depășit limita legală pentru acordarea sporurilor cu 674 500 MDL.

Gestionarea bunurilor publice a fost, de asemenea, problematică. Instanțele dețineau 60 de automobile de serviciu, dintre care 9 nu erau funcționale și necesitau reparații costisitoare. S-au constatat deficiențe și în utilizarea carburantului, inclusiv lipsa unor reglementări interne, neaprobarea limitelor anuale de parcurs și discrepanțe între kilometrajul vehiculelor și datele din foile de parcurs.

În domeniul achizițiilor publice, s-au constatat practici neconforme, cum ar fi divizarea achizițiilor pentru evitarea procedurilor competitive (2,4 milioane MDL), contracte ilegale pentru servicii de pază (1,9 milioane MDL) și plăți în avans fără respectarea normelor legale (7,2 milioane MDL).

Auditul a mai identificat nerespectarea reglementărilor legale de către CSJ și Curtea de Apel Chișinău privind recunoașterea și evaluarea bunurilor

patrimoniale, ceea ce a dus la o diminuare a valorii terenurilor raportate cu 2,5 milioane MDL. CSJ nu a înregistrat drepturile patrimoniale asupra unor proprietăți în valoare de 10,8 milioane MDL. De asemenea, au fost semnalate întâzieri în construcția și renovarea sediilor instanțelor, precum sediile din Cahul și Orhei, erori în clasificarea cheltuielilor pentru reconstrucția Curții de Apel Chișinău și lucrări neautorizate la Judecătoria Chișinău. În plus, s-au constatat dificultăți în colectarea taxelor judiciare și amenzilor, precum și erori semnificative în rapoartele statistice privind taxele de stat și restanțele aferente.

CORUPERA ALEGĂTORILOR, SUB LUPA CONSTITUȚIONALITĂȚII: SANȚIUNILE RĂMÂN ÎN VIGOARE

La 21 ianuarie 2025, Curtea Constituțională (CC) a **declarat inadmisibile** peste 90 de sesizări prin care s-a invocat neconstituționalitatea art. 47¹ din Codul contravențional care prevede sancțiuni pentru corupere electorală pasivă. Articolul a fost introdus în codul contravențional în august 2024. Acesta prevede sancțiuni sub formă de amendă între 25 000 MDL și 37 500 MDL pentru pretinderea, acceptarea sau primirea, direct sau prin intermediari, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau altor avantaje necuvenite, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul influențării exercitării sau neexercitării drepturilor electorale în alegeri.

Excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate de persoanele sancționate în baza acestui articol, în urma alegerilor prezidențiale și a referendumului de la sfârșitul anului 2024. Majoritatea sesizărilor au fost depuse de un avocat apropiat grupării Șor, aveau un conținut identic și au atins un număr record pentru același subiect.

În sesizările depuse s-a invocat lipsa de transparență în adoptarea prevederilor, lipsa clarității normei și absența unui mecanism de verificare a votului. De asemenea, s-a susținut că amenda este disproporționată față de gravitatea faptei și afectează dreptul de proprietate, iar diferența mică dintre limitele sancțiunii împiedică individualizarea acesteia. Totodată, s-a contestat eliberarea de răspundere contravențională, în caz de autodenunțare sau contribuție la descoperirea faptei, întrucât ar fi în contradicție cu alte prevederi din Codul contravențional.

Curtea a respins toate argumentele invocate, oferind explicații pentru fiecare. Curtea a subliniat că regulile procedurale privind adoptarea legilor pot fi verificate din punct de vedere constituțional, doar dacă afectează un principiu fundamental, ceea ce nu s-a demonstrat. Referitor la claritatea normei, Curtea a subliniat că aceste aspecte țin de interpretarea și aplicarea legii, atribuții care revin instanțelor de judecată și nu intră în competența CC.

Curtea a notat că norma contestată nu impune obligația de a stabili dacă

Curtea Constituțională: Menținerea sancțiunilor severe va contribui semnificativ la descurajarea corupției electorale și la asigurarea unui proces electoral corect și transparent.

alegătorul a votat pentru candidatul sau partidul care l-a corupt, deoarece un astfel de mecanism ar încălca secretul votului. Curtea a mai constatat că limitele amenzii sunt suficient de largi pentru a permite individualizarea sancțiunii în funcție de circumstanțe și nu încalcă dreptul la un proces echitabil. De asemenea, a notat că amenda este proporțională cu gravitatea faptei, iar eliberarea de răspundere în caz de autodenunțare sau contribuție la descoperirea coruperii electorale nu ridică probleme de constituționalitate, ci de interpretare și de aplicare a legii.

CE PREVĂD FOILE DE PARCURS PENTRU INTEGRARE EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL JUSTIȚIEI ȘI COMBATERII CORUPȚIEI?

La 14 ianuarie 2025, Ministerul Justiției a încheiat consultările publice în privința a două foi de parcurs pentru avansarea procesului de integrare europeană. Aceste documente strategice stabilesc criteriile de referință pentru dialogul dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

Foia de parcurs pentru funcționarea instituțiilor democratice include măsuri privind perfecționarea procesului electoral, funcționarea Parlamentului și rolul societății civile. Printre priorități se regăsește ajustarea legislației pentru a permite cetățenilor moldoveni să voteze la alegerile pentru Parlamentul European și cetățenilor UE să participe la alegerile locale din Moldova. De asemenea, acțiunile prevăd sporirea eficienței mecanismelor de control a finanțării partidelor politice, precum și adoptarea Codului privind organizarea și funcționarea Parlamentului, inclusiv crearea Comisiei permanente pentru integrare europeană. Totodată, sunt prevăzute măsuri pentru protecția apărătorilor drepturilor omului, asigurarea sustenabilității financiare a organizațiilor necomerciale și creșterea transparenței în procesul decizional.

Foia de parcurs pentru consolidarea statului de drept include măsuri pentru reforma sistemului judiciar, combaterea corupției, protejarea drepturilor fundamentale și lupta împotriva criminalității organizate. Printre priorități se regăsesc crearea colegiilor de selecție, evaluare și disciplină pentru judecători și procurori, digitalizarea sistemului judiciar, precum și consolidarea instituțiilor pentru drepturile omului. Totodată, sunt prevăzute măsuri pentru îmbunătățirea sistemului național de recuperare a activelor provenite din infracțiuni.

CRJM a propus completarea documentelor cu măsuri privind monitorizarea implementării legii privind harta judecătorească actualizată în 2024, preluarea expertizei Comisiilor de evaluare de către noile colegii ale CSM și CSP, ratificarea Protocolului nr. 12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și îmbunătățirea mecanismului de recunoaștere a identității de gen. Documentele urmează să fie aprobate de către Guvern și vor putea fi actualizate în funcție de evoluția negocierilor cu UE și noile priorități, având un orizont de implementare stabilit pentru 2025 – 2028.

Documentele urmează să fie implementate în perioada 2025 – 2028 și vor putea fi actualizate în funcție de evoluția negocierilor cu Uniunea Europeană.

Ministerul Justiției ia în considerare fuzionarea procuraturilor specializate pentru a impulsiona lupta împotriva corupției politice și crimei organizate. CSP și Procuratura Anticorupție nu susțin inițiativa.

CONSOLIDAREA INSTITUȚIILOR ANTICORUPȚIE: MĂSURI EFICIENTE SAU ABORDĂRI EXAGERATE?

La 29 ianuarie 2025, Ministerul Justiției a prezentat propunerile pentru consolidarea instituțiilor anticorupție, ca răspuns la recomandările Consiliului Suprem de Securitate (CSS) din 11 noiembrie 2024 și 20 ianuarie 2025. În aceste ședințe, CSS a discutat problema corupției politice, alimentată de grupările criminale organizate, în contextul provocărilor majore asociate referendumului și alegerilor prezidențiale din toamna anului 2024. Ministerul Justiției a fost mandatat să propună, în termen de 10 zile, soluții pentru atenuarea acestei probleme.

La 29 ianuarie 2025, Ministra Justiției Veronica Mihailov-Moraru a prezentat trei opțiuni. Primele două, pe termen scurt, vizează crearea unei subdiviziuni specializate în cadrul Procuraturii Generale, sau consolidarea Secției pentru combaterea corupției și spălarea banilor, înființată în decembrie 2024, prin transferul a câte cinci procurori din procuraturile specializate. Aceste structuri ar prelua dosarele de corupție politică și crimă organizată, contribuind la centralizarea și eficientizarea investigațiilor. Deoarece nu implică reforme structurale majore, aceste soluții par a fi fezabile și acceptate de sistemul procuraturii.

A treia opțiune, mai complexă, presupune fuzionarea Procuraturii Anticorupție (PA) și a Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (PCCOCS). Ministerul a subliniat că acest model este utilizat în state europene sau cu aspirații europene, precum Croația și Albania, țări comparabile ca dimensiune cu Moldova.

Membrii-procurori ai CSP și-au exprimat îngrijorarea privind impactul pe care reformele propuse, în special opțiunea fuzionării, ar putea avea asupra funcționalității și independenței procurorilor. Aceștia au subliniat că orice modificare trebuie să respecte principiile de legalitate, stabilitate și eficiență, fiind aliniată la standardele internaționale privind independența procurorilor. Totodată, au accentuat importanța unui proces decizional transparent și incluziv.

Procuratura Anticorupție a susținut poziția CSP. Într-o emisiune TV, procurorul-șef anticorupție, Veronica Dragalin, a punctat că fuzionarea procuraturilor ar avea ca efect înlăturarea sa din funcție, sugerând că anumite figuri politice de rang înalt i-ar fi cerut demisia, fără a oferi detalii.

Într-o declarație publică, CRJM a subliniat că un simplu transfer de competențe sau de procurori nu va soluționa problemele sistemice. Orice reformă trebuie să se bazeze pe o analiză minuțioasă și temeinică, având ca obiectiv principal consolidarea instituțională. Autoritățile trebuie să asigure transparența procesului de fortificare a procuraturii, prezentând clar planurile și etapele aferente. Acțiunile întreprinse trebuie să fie aliniate la strategiile existente și să respecte angajamentele asumate în procesul de aderare la UE. Cel mai important, investigațiile în derulare nu trebuie să fie nicidecum afectate, eficiența și continuitatea acestora fiind o prioritate.

Numărul procuraturilor teritoriale se reduce de la 36 la 14. Procurorii se vor putea specializa în combaterea corupției, torturii, traficului de ființe umane, crimelor cibernetice și altor categorii de infracțiuni.

OPTIMIZAREA STRUCTURII PROCURATURII: MAI PUȚINE PROCURATURI, MAI MULTĂ EFICIENȚĂ?

La 24 ianuarie 2025, procurorul general, prin ordin, a stabilit o nouă structură a sistemului Procuraturii. Această acțiune a fost planificată în Conceptul privind optimizarea și reorganizarea sistemului Procuraturii, aprobat de Consiliul Superior al Procurorilor la 2 decembrie 2024 (detalii în [Buletinul informativ nr. 75](#)). În vederea alinierii la [harta judecătorească actuală](#), mai multe procuraturi vor fuziona.

La nordul țării, din cele 12 procuraturi, vor fi formate 4. Procuraturile raioanelor Fălești, Sîngerei și Glodeni vor fuziona, prin contopire, cu Procuratura municipiului Bălți, formând Procuratura Bălți. Procuraturile raioanelor Briceni și Ocnița se contopesc cu Procuratura raionului Edineț, formând Procuratura Edineț. Procuraturile raioanelor Dondușeni și Rîșcani fuzionează cu Procuratura raionului Drochia, formând Procuratura Drochia. În același timp, Procuratura raionului Florești fuzionează, prin contopire, cu Procuratura raionului Soroca, formând Procuratura Soroca.

În centrul țării, în urma reorganizării, vor rămâne șapte procuraturi din cele 18. Procuratura raionului Călărași se va contopi cu Procuratura raionului Strășeni, formând Procuratura Strășeni. Procuraturile raioanelor Anenii Noi, Ștefan Vodă și municipiul Bender fuzionează cu Procuratura raionului Căușeni, formând Procuratura Căușeni. Oficiul Bender își va continua activitatea pe perioada activității sediului Bender (Varnița) al Judecătoriei Căușeni. Procuratura raionului Dubăsari fuzionează cu Procuratura raionului Criuleni, formând Procuratura Criuleni. Procuraturile raioanelor Ialoveni și Leova vor fuziona cu Procuratura raionului Hâncești, formând Procuratura Hâncești. Procuraturile raioanelor Rezina și Telenești se contopesc, iar Procuratura raionului Șoldănești se absoarbe de Procuratura raionului Orhei, toate formând Procuratura Orhei. Procuratura raionului Nisporeni fuzionează cu Procuratura raionului Ungheni, formând Procuratura Ungheni. Structura Procuraturii mun. Chișinău nu se va modifica.

La sud, din cele 6 procuraturi vor fi formate 3. Procuraturile raioanelor Cantemir și Taraclia se contopesc cu Procuratura raionului Cahul, formând Procuratura Cahul. Procuratura raionului Basarabeasca fuzionează, prin absorbție, cu Procuratura raionului Cimișlia, formând Procuratura Cimișlia. Oficiul Comrat, Oficiul Ceadâr-Lunga și Oficiul Vulcănești fuzionează, prin absorbție, cu Oficiul central al Procuraturii UTA Găgăuzia, formând Procuratura UTA Găgăuzia.

Procuraturile raioanelor Basarabeasca, Șoldănești, Oficiul Comrat, Oficiul Ceadâr-Lunga, Oficiul Vulcănești și Oficiul central al Procuraturii UTA Găgăuzia, care vor fi absorbite, își vor înceta activitatea. Totodată, celelalte procuraturi contopite vor deveni oficii secundare ale procuraturilor nou formate. Astfel, numărul procuraturilor teritoriale se va reduce de la 36 la 14.

Procurorii din procuraturile teritoriale vor putea să se specializeze în domeniul

combaterii corupției, torturii, traficului de ființe umane, crimelor cibernetice și altor categorii de infracțiuni. Oferirea acestei posibilități are ca scop echilibrarea volumului de activitate și a complexității cauzelor.

La fel, în cadrul Procuraturii Generale vor fi constituite **trei subdiviziuni**: Secția combaterea corupției și spălării banilor, Secția combaterea infracțiunilor contra mediului și Secția reprezentare a învinuirii în Curtea Supremă de Justiție. Constituirea primei secții a fost necesară în virtutea faptului că Procuratura Anticorupție nu mai conduce urmărirea penală în cauzele aflate în gestiunea Centrului Național Anticorupție, acestea fiind atribuite procuraturilor teritoriale.

Potrivit Procuraturii Generale, noua arhitectură va răspunde tendințelor criminalității, va îmbunătăți investigațiile desfășurate în diferite domenii, va asigura utilizarea eficientă a fondurilor publice și optimizarea cheltuielilor de întreținere a procuraturilor teritoriale, va contribui la dezvoltarea capacităților funcționale ale sistemului, va uniformiza practica și volumul de lucru și va îmbunătăți calitatea actului de justiție. Ordinul procurorului general va intra în vigoare la 1 aprilie 2025.

PRIMUL PLAN STRATEGIC AL CSM ȘI OBIECTIVELE SETATE PENTRU 2025-2029

La 28 ianuarie 2025, Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) a aprobat primul său Plan Strategic pentru perioada 2025-2029. Prin acest document, CSM își propune să consolideze și modernizeze sistemul judiciar din Republica Moldova, promovând coerența, eficiența și integritatea în funcționarea acestuia.

Planul include șapte obiective, care cuprind peste **20 de acțiuni specifice**. Acestea vizează asigurarea funcționalității Colegiului de selecție și evaluare, al Colegiului disciplinar, precum și a Inspecției judiciare. Implementarea tehnologiilor digitale, cum ar fi fișa electronică a judecătorului (e-Carieră), reprezintă un alt obiectiv distinct, pentru a spori eficiența proceselor judiciare. În plus, CSM își propune selectarea candidaților integri și competenți prin concursuri desfășurate prompt și asigurând principiile transparenței.

În ceea ce privește Colegiul de selecție și evaluare, se prevede aprobarea regulamentului de evaluare ordinară a judecătorilor, elaborarea modificărilor legislative necesare ca CSM să poată accesa toate datele judecătorilor evaluați și definirea criteriilor de programare a judecătorilor în cadrul procesului de evaluare. Aceste criterii vor fi aplicate inclusiv în evaluarea judecătorilor de primă instanță și a inspectorilor judiciari. În ceea ce privește Colegiul disciplinar și Inspecția judiciară, se propune evaluarea funcționării sistemului disciplinar al judecătorilor, digitalizarea întregului proces disciplinar, precum și elaborarea unui nou Regulament privind Inspecția judiciară. La fel, se propune elaborarea unor măsuri legislative pentru evaluarea și sancționarea inspectorilor-judecători.

Planul CSM prevede organizarea concursurilor eficiente pentru atragerea judecătorilor integri și competenți, cu respectarea principiilor transparenței și celerității procedurilor.

Un alt obiectiv distinct vizează îmbunătățirea transparenței decizionale și a comunicării instituționale. Astfel, se prevede menținerea unui contact permanent cu judecătorii, îmbunătățirea relațiilor cu alte profesii juridice, cu societatea civilă și mass-media. Se mai urmărește colaborarea eficientă cu instituții similare din țările membre ale Uniunii Europene și cu organisme internaționale. De asemenea, este programată elaborarea și aprobarea unei strategii de comunicare publică a CSM.

Planul a fost dezvoltat de CSM, inclusiv cu aportul unor judecători și al experților Consiliului Europei.

I PE SCURT:

La 2 ianuarie 2025, Comisia de evaluare a procurorilor a **anunțat** finalizarea evaluării tuturor candidaților pentru colegiile specializate din subordinea CSP, în conformitate cu **Legea nr. 26/2022**. CSP a propus 32 de candidați pentru evaluarea externă, dintre care 22 aspirau la funcțiile de membru al Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, iar alții 11 la funcțiile de membru al Colegiului de disciplină și etică. Unul dintre candidați a aplicat pentru ambele colegii. În final, 15 candidați au promovat evaluarea, rata de promovare fiind de 47%. Totodată, 17 candidați (53%) nu au promovat evaluarea, deoarece nu întrunesc criteriile de integritate etică și financiară.

La 10 ianuarie 2025, Ministerul Justiției l-a desemnat pe Sergiu Beșliu **învingător al concursului** pentru selectarea reprezentantului societății civile în funcția de membru al Consiliului de Integritate. Dintre **cei șase concurenți**, Sergiu Beșliu a obținut cel mai mare punctaj. Acesta **are o carieră** în avocatură, a activat în cadrul Serviciului de Informații și Securitate și este absolvent al Institutului Național al Justiției, candidat pentru funcția de judecător.

La 14 ianuarie 2025, CSP a luat act de retragerea a doi candidați din concursul pentru Colegiul de selecție și evaluare. **Constantin Șușu** a optat pentru Colegiul de disciplină și etică, iar **Tatiana Gulea** a decis să-și continue activitatea în calitate de procuror-șef al secției din cadrul Procuraturii Generale. Totodată, CSP a **lansat concursul** pentru selectarea a trei membri din rândul societății civile în Colegiul de disciplină și etică, termenul limită pentru depunerea dosarelor fiind stabilit până la 14 februarie 2025.

La 14 ianuarie 2025, CRJM a publicat recomandările pe marginea proiectului de modificare a actelor normative pentru combaterea corupției electorale. Recomandările cheie se referă la excluderea precondiției de solicitare a avizelor Curții Constituționale, Serviciului de Securitate și Informații și Ministerului Justiției pentru înregistrarea partidelor politice, eliminarea termenelor fixe pentru urmărirea penală a infracțiunilor de corupție electorală, extinderea răspunderii pentru desfășurarea activităților extremiste pentru un spectru mai larg de organizații. **Opinia juridică** a fost trimisă Comisiei juridice, numiri și imunități.

La 16 ianuarie 2025, CSM a acceptat cererea de demisie din proprie inițiativă, depusă de judecătorul Vasile Șchiopu. Acesta a fost ales membru al CSM în cadrul Adunării Generale a Judecătorilor din 28 aprilie 2023 pe un termen de șase ani. Retragera din activitatea de judecător înseamnă și încetarea mandatului de membru al CSM. Mandatul lui Vasile Șchiopu de judecător al Judecătoriei Ungheni și de membru al Consiliului a încetat la data de 31 ianuarie 2025. Acesta va fi înlocuit în cadrul CSM de membrul supleant Livia Mitrofan, președintă interimară a Judecătoriei Chișinău, începând cu data de 12 februarie 2025.

La 16 ianuarie 2025, CSM a anunțat concurs pentru suplinirea funcției de președinte în cadrul judecătoriilor Bălți, Cahul, Căușeni, Chișinău, Cimișlia, Criuleni, Drochia, Edineț, Hîncești, Orhei, Soroca, Strășeni și Ungheni și de vicepreședinte al judecătoriilor Bălți, Cahul, Căușeni, Chișinău (5 posturi), Cimișlia, Comrat, Criuleni, Drochia, Edineț, Hîncești, Orhei, Soroca, Strășeni și Ungheni. Judecătorii pot depune cererile de participare la concurs la CSM în termen de 30 de zile calendaristice din ziua publicării anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

La 16 ianuarie 2025, CSM a anunțat concurs pentru suplinirea funcției de judecător la Curtea Supremă de Justiție din numărul posturilor de judecător vacante la data desfășurării probei interviului. Cererile de participare la concurs urmează să fie depuse în termen de 30 de zile din momentul publicării anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la CSM sau la adresa electronică a CSM - secretariat@csm.md.

La 28 ianuarie 2025, CSM a aprobat Planul de evaluare ordinară a performanțelor judecătorilor pentru anul 2025, care va fi realizat de Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor. Acesta include lista și ordinea evaluării a peste 200 de judecători, începând cu cei transferați temporar la Curtea Supremă de Justiție, urmat de cei din curțile de apel. Apoi, evaluarea se va extinde asupra judecătorilor din instanțele de drept comun, în funcție de vechimea în funcție, cu prioritate pentru cei cu experiență mai mare.

La 21 ianuarie 2025, CSP a încheiat concursul pentru selectarea inspectorilor în cadrul Inspecției procurorilor, demarat în [septembrie 2024](#). Deși au fost anunțate la concurs cinci poziții de inspector procuror, doar unul dintre cei trei candidați a fost numit în funcție, ceilalți neacumulând punctajul minim necesar. Astfel, la Inspecția procurorilor a fost numit avocatul Iurie Caraman, fost procuror, cu 14 ani de experiență. În prezent, Inspecția procurorilor este completată cu [5 din cei 9 membri](#) necesari. La **28 ianuarie 2025**, CSP a anunțat un nou concurs pentru ocuparea celorlalte patru funcții vacante, stabilind data de 28 februarie 2025 drept termen limită pentru depunerea dosarelor.

ECHIPA CRJM

Ilie CHIRTOACĂ
Președinte

Daniel GOINIC
Director de Program

Carolina BAGRIN
Directoare de Program

Victoria MEREUȚĂ
Consilieră juridică

Andrei NASU
Consilier juridic

Aurelia PALAMARCIUC
Consilieră juridică

Valeria BUTORINA
Consilieră juridică junioară

Aurelia CELAC
Manager financiar și contabil

Olga CORTAC
Directoare a Serviciului Administrativ

Alina FRIMU
Asistentă a Serviciului Administrativ

Dumitru JOMIR
Coordonator de Comunicare

Natalia ROTARU
Specialistă în Comunicare

Acest buletin informativ a fost elaborat cu sprijinul financiar oferit de Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii. Opiniile, constatările și concluziile formulate în document aparțin CRJM și nu reflectă în mod necesar poziția Departamentului de Stat al Statelor Unite ale Americii.

Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) este o organizație necomercială care contribuie la consolidarea democrației și a statului de drept în Republica Moldova, cu accent pe justiție și drepturile omului. Suntem independenți și neafiliați politic. Puteți susține activitățile de cercetare și advocacy ale CRJM printr-o [donatie online](#)

CENTRUL DE RESURSE JURIDICE DIN MOLDOVA

str. A. Șciusev 33,
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova

+373 22 84 36 01

+373 22 84 36 02

contact@crjm.org

www.crjm.org

crjm.org

crjmoldiva